

KULTUR

Hokuspokus-filosofien i norsk kunstliv

Av: **Paul Grøtvedt**

20. oktober 2018, 16:13

Direktøren for Nasjonalmuseet, Karin Hindsbo, får mye kjeft i mediene for tiden. Hun har nemlig takket nei til innkjøp av Marianne Heskens verk «Gjerdeløa» (uten tomt) for den nette sum av 2 millioner kroner. Den gamle vestlandske utløa ble i sin tid utpekt av Heske til kunstverk, fraktet til Pompidou-senteret i Paris for deretter å bli luftet hos Henie-Onstad på Høvikodden og endelig svinge innom Astrup Fearnley Museet på Tjuvholmen for en siste estetisk velsignelse før løa ble kåret til tidenes norske mesterverk i Nasjonalmuseet.

Men der sa altså museumsdirektøren nei takk. Til den konseptuelle kunstelitens store forskrekkelse. Til min store forundring dukket det også opp en tidligere professor i religionsvitenskap, Gro Steinsland, som i Aftenposten på kronikkplass kunne bekrefte de kunstneriske verdiene i Heskens utløe.

Steinsland holdt en proper og saklig tone og redegjorde for løetradisjonens kvaliteter og historiske røtter, men intet om den kunstneriske dimensjonen i Heskens «Gjerdeløa». Steinsland er da heller ingen kunsthistoriker eller kunstekspert. Følgelig fikk vi heller ikke vite hvorfor den skulle plasseres i vårt Nasjonalmuseum for kunst. Tvert imot fikk vi en god begrunnelse for at den burde doneres til et folkemuseum på Vestlandet.

Fra kritikerhold, spesielt fra Dagsavisens kunstkritiker Lars Elton, ble det ingen proper og saklig imøtegåelse av Nasjonalmuseets avgjørelse, derimot en journalistisk dritt-pakke. Han påstår at Karin Hindsbos avslag var en «kunsthistorisk bommert av enorm dimensjoner», og at hun som direktør mangler både faglig kompetanse og ledelseskompetanse. Til selv å være så faglig høy i tuten har ikke Lars Elton så mye kunsthistorisk kompetanse å rutte med. Han har et par mellomfrag fra UIO, det ene i teater, det andre i litteraturvitenskap, i tillegg noen uker ved Arkitektthøyskolen.

Ingen av disse fagene gir noen tellende kompetanse i kunsthistorie og det spesifikt kunstneriske. Elton har heller intet hovedfag og er egentlig en amatør som har skrytt seg opp ved å fisle for kunstelitens maktmennsker. Når museumsdirektør Karin Hindsbo blir faglig hudflettet av en slik kunstkritisk minusvariant, kan hun ta det med krusende ro. Med tanke på at Nasjonalmuseet har mer enn nok med intetsigende konseptkunst, kan det virke nokså uforståelig at Heskens utløe ikke får innpass. Den har jo også nasjonale kvaliteter i seg, i en rotnorsk byggeskikk med folkelig forankring.

Det er tydelig at de skriftkloke og innviede har problemer med hva som er kunstnerisk god latin, på samme måte som prester og biskoper har kranglet om nattverdens innhold og funksjon. Det som i teologien kalles transsubstansiasjonslæren. Blir substansen i brødet og vinen virkelig forvandlet til Jesu legeme og blod? Oversatt til vårt estetiske fagfelt: Blir substansen i utløa virkelig forvandlet til et kunstverk når Marianne Heske sier den er det? Det blir den, hvis vi kjøper tankegangen til de to amerikanske kunstteoripavene Arthur Danto og George Dickie, som i snart tre tiår nå har hjernevasket norske samtidskunstnere.

Denne amerikanske hokuspokus-filosofien har ført til at mange av dagens toneangivende kunstnere ikke lenger skaper noe som helst. De bare plukker opp noen objekter herfra og derfra, peker på dem og forvandler dem til unike kunstverk. Problemene oppstår når det dukker opp et konkurrerende presteskap, som insisterer på å ha den eneste rette lære. For noen er utløa til Heske et kunstnerisk mesterverk, mens Nasjonalmuseets skriftlærde er dypt uenig. Nå er jeg ingen katolikk på kunstens område, bar en upersonlig kristen, som er avhengig av mine sanser og min fornøft når jeg betrakter utstillingsobjekter.

Det har jeg lært i kunstutdanningen og i det faktoorienterte kunsthistoriefaget. Her var det ingen plass for hokuspokusfilosofi, eller konseptuelt hjernespin. Vi kunne ikke spekulere fritt på selkets grunn, men måtte begrunne enhver påstand med empiriske referanser før en tolkning kunne stables på bena. Holdbarheten var helt avhengig av etterprøvbarehet. I dag er det helt umulig å etterprøve holdbarheten i kunstpresteskapets påstander. Språkbruken er helt uten forankring i noe synlig som viser objektets kunstneriske egenskaper.

I dette konseptuelle tåkehavet kan man heller ikke skjelve mellom skriftkloke og skrullinger. Kunsthistorien er som dærekisten i Kairo, hvor ingen kan tas for pålydende. Når selv en amatør- kritiker som Lars Elton kan bli sannhetsvitne for de kunstneriske kvalitetene i ei gammel utløe, så har den faglige galskapen fått fullt gjennomslag. Nå gjenstår det bare at kulturministerpave Trine Skei Grande overtrumfer Nasjonalmuseet og proklamerer kunstdiotiet som statlig norm og styringsform.

Messenger Facebook Twitter E-post Mer...

What do you think?

0 Responses

Upvote Funny Love Surprised Sad

0 0 0 0 0

Comments and reactions for this thread are now closed.

20 Kommentarer Document.no 1 Logg inn

Anbefal Tweet Del Beste først

Kjartansen · for 10 dager siden
Jeg er imponert over at Karin Hindsbo klarer å stå imot den agitasjonen som Heskens venner har satt i gang. Hvor mange kommentarer og debattinnlegg til forsvar for "Gjerdeløa" er det kommet? Jeg har iallfall lest et titalls, og det er mye når det gjelder et enkelt kunstverk.

Problemet med "Gjerdeløa" er at den har et uavklart forhold til tradisjon og modernitet. Løa er utelukkende gammel og forfallen, det er ikke mer, og på den måten forteller den ikke noe mer enn et hvilket som helst gammelt hus som det finnes veldig mange av. Verket er altså meningsstomt, men hvis man likevel skal presse et tema inn i det: nostalgi, dvs. sverming for det som en gang var. Det er ingen samtale, ingen peking ut over dette. Nostalgi betyr ikke i dag. Det er altså riktig av Hindsbo å si nei.

9 ^ | v · Del

wild · for 10 dager siden
Det er jo klart at det er mer penger i kunsten enn arkeologien her. Arkeologien er mer knyttet til fellesee, og det selges ofte dermed for mindre penger og mindre pågående oppmerksomhet der.

9 ^ | v · Del

Heyreekstrem??? · for 10 dager siden
Det avbildede "byggverket" er ikke en løe. Til det er bygget alt for lite og glissent. En løe ble/hvir hovedsakelig brukt til å lagre for til dyrene - eventuelt korn. Det avbildede bygget kan være et brønnhus eller et hundehus.

Forøvrig helt enig med Grøtvedt.

6 ^ | v · Del

DovreGubben → Heyreekstrem???

Utvilsomt, IKKE en løe, men mer sannsynlig et Brønnhus.

Tenk da - så deilig at, man her på Doc.no nå, etter å være helt samstemt med artikkelforfatter Grøtvedt: Ustraffet (enn så lenge) kan tillate oss å være hånlørende "brønnpissere"... :-)

3 ^ | v · Del

Trygve Mannes → Heyreekstrem???

En microløe?

2 ^ | v · Del

oudeis → Trygve Mannes

En microløe fra tiden før vi brukte trykkimpregnerte matrialer

^ | v · Del

Lucifer451 · for 10 dager siden
"Hun har nemlig takket nei til innkjøp av Marianne Heskens verk «Gjerdeløa» (uten tomt) for den nette sum av 2 millioner kroner."

Jeg har en amerikansk venn som i fritiden driver litt med å lage kunstutstillinger med stort sett nye og ukjent kunstnere. For noen år siden besøkte jeg en av disse i London - og spurte ham om hvordan han kom fram til prisen for disse "kunstverkene". Prisene varierte fra noen hundre pund til flere tusen pund.

Han svarte at han vurderte prisen utfra hvor mye arbeid (timer) kunstneren hadde brukt for å lage verket.

Etter den målestokken er "verket" over og massevis av moderne kunst null verdt.

5 ^ | v · Del

Theminityreporter · for 10 dager siden
Dette ligner mest på et ildhus. De var ofte små og lå for seg selv på grunn av brannfaren og de brant da også ofte ned, naturlig nok. De var små så det var ikke et stort tap og det var også kurant å sette opp et nytt lite ildhus.

4 ^ | v · Del

Theminityreporter → Theminityreporter

https://www.dr.dk/tv/se/pa-...

2 ^ | v · Del

Golge Heppen · for 10 dager siden
Løa sto lenge i skogen et stykke å gå fra Tafjord. Jeg tok en tur innover en søndag, i sol og fint vær. Det var akkurat passelig lang og på bra fira. Jeg visste jo at løa hadde vært helt til Paris, uten at forsto så mye av akkurat det. Men så er ikke jeg verken hel- eller halvstudert på feltet. Det står nok mange slike løer rundt om i skogene.

4 ^ | v · Del

BareAre · for 10 dager siden
Hvis det der er "kunst" verdt 2 mill. Så er det mange som har uante midler i form av løer rundt om i landet.

4 ^ | v · Del

oudeis · for 10 dager siden
Om løen hadde oppnådd status som kunst og blitt flyttet inn i nasjonalmuseet, og så hadde stolkene i løen vært infisert med insekter som så begynte å spise på kunsten i nasjonalmuseet, ville det da blitt ansett som skader eller som kunst?

2 ^ | v · Del

Vulpert · for 9 dager siden
Kanskje det finnes et museum for "arkitektoniske perler"...

1 ^ | v · Del

Gunnar Aase · for 6 dager siden
https://m.facebook.com/stor...

^ | v · Del

Jegermann · for 7 dager siden
De som har talent og kunne vært dyktige kunstnere, jobber i dag innen industri og handel, -som ingeniører, entreprenører og designere. Det finnes simpelthen ikke nok arbeidere til å ha dyktige folk overalt.

Kunsten får "bunnfallet". De som ikke kan eller vil noe. Dagens kunstnere forsøker å skjule sitt mangél på talent bak abstrakt, moderne kunst. Men det er enkelt å avsløre dem. Be dem tegne en hest eller et hus. Det klarer de ikke. Garantert.

^ | v · Del

Fluenesherre · for 8 dager siden
Løa er kjøpt av finansakrobat Tangen
https://www.fvn.no/kultur/l...

^ | v · Del

Tor Gudmund Furberg · for 9 dager siden
"Kunstneren" Marianne Heskens, amatør- kritiker Lars Elton og tidligere professor i religionsvitenskap, Gro Steinsland, har nå fått en god venn i kulturjournalist i NRK, Agnes Maxnes. I en ytring på NRK fra 19 okt 2018 gir hun full støtte til Elton, i hans kritikk av Nasjonalmuseets direktør Karin Hindsbo.
https://www.nrk.no/ytring/h...
Det som er lett å lese mellom linjene i kritikken av Karin Hindsbo, at hun kan takke sine særlig gode forbindelser innenfor partiet Høyre for at hun i det hele tatt fikk stillingen ved Nasjonalmuseet. Altså har hun ikke den rette politiske innstillingen for en slik "viktig" toppstilling, i følge det det overveidende flertallet av kultureliten. Hindsbo er tydeligvis en gjøkunge i et reir som er fullt av ektefødte sosialister, kommunister og slike som bekjenner seg til de ekstremt reide. Venstresiden har jo aldri drevet med politiske ansettelser i sin tid ved makten, eller...?

^ | v · Del

Torgunn · for 9 dager siden
Løa er viktig nok som kulturminne. Den kan doneres til et folkemuseum/bygdemuseum i Norge. Kanskje Slottsparken kunne være et egnet sted? Der er det god plass. Nå må vår kjære Sonja på være slik at norsk kulturarv ikke forsvinner helt.

^ | v · Del

Balder Vonbrot · for 9 dager siden
Kunst?

Det første som slår meg når jeg ser slik kunst er "F@#\$ at jeg har sluttet å røyke. Er det noen som har fyrstikker?")

^ | v · Del

DovreGubben · for 9 dager siden
Hele greia er kort og godt: "Kunstig" ...

^ | v · Del

Mest lest

- Toyota-sjefen: «Hvor i h.. kan man selge en elbil»**
25. oktober, 2018
- Trondheim kommune betalte reisen: Nå har «det enslige asylbarnet» Rezas familie søkt opphold i Norge**
25. oktober, 2018
- Opptil 15 menn skal ha gruppevoldtatt 18-årig jente – flere pågrepet på asylmottak**
27. oktober, 2018
- Den moralske nedbrytningen av den norske befolkningen**
25. oktober, 2018

- Les også**
- Museumsdirektør helt uten bakkekontakt
9. april 2017
 - Grenseoverskridende kunst uten kvalitetkontroll
20. juni 2017
 - Konseptkunstens kommunikative kaos
16. november 2015
 - Når kunstradikalismen blir politisk impotent
10. april 2016
 - Kunsthistoriefaget - en utdatert disiplin
13. januar 2016
 - Fra serios kunstkritikk til konseptuelt medløperi
27. juli 2017
 - Den trojanske faktor
15. januar 2016
 - Dårskap fra direktørstolen
13. februar 2016
 - Kvalitetsbegrep i venstretradikale gevanter
10. april 2018
 - Henie Onstad Kunstsenter: Verdenskjent kunstner med tivolikisjeer
6. juni 2017